

Reviews and Annotations
Рецензии и анотации

ГЛОБАЛНИЯТ АНГЛИЙСКИ ЕЗИК В БЪЛГАРСКИ КОНТЕКСТ

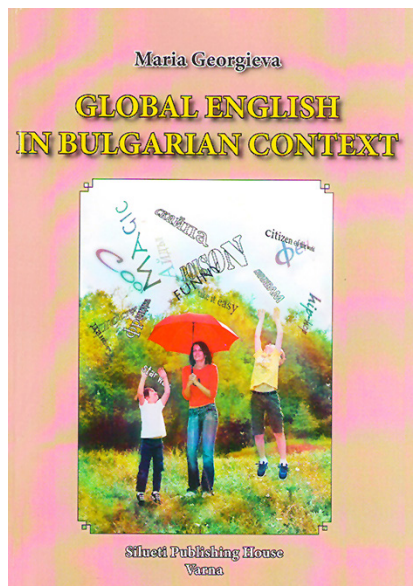
Georgieva, M. (2011). *Global English in Bulgarian Context*.
Varna: Silueti Publishing House. 203 p.

Дафина Костадинова

Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград

Темата *английски език* е тема на безброй разговори, провеждани на различни нива с различни цели, между различни хора с различно образование и потребности от английски език. Да се говори английски език, е задължително, необходимо, престижно, трудно, лесно, модерно и почти неизбежно в българския контекст на съвременния глобализиращ се свят. От известно време насам вече се говори за глобален английски език (международен английски език), който се счита за езика на съвременната трансгранична и транскултурна комуникация. Във времето на лесната комуникация с всички краища на света на фона на масовото използване на един език (английския), който се приема за *lingua franca*, се появяват нови ситуации и въпроси, които търсят отговор, обяснение и анализ.

Книгата „Глобалният английски език в български контекст“ с автор професор Мария Георгиева е онова сериозно четиво, което търси и дава повече от един отговор на тези въпроси, описва и тълкува съвременната ситуация в глобален и в частния български мащаб и контекст, анализира критично вижданията на утвърдени имена в лингвистиката, социолингвистиката и англицистиката, като успоредно с това представя мнението на студенти и професионалисти в други области, ползващи английски език с различни цели.

В предговора авторката заявява, че в отделните статии в книгата „се разглеждат подробно проблемите, свързани с утвърждаването на английския като световен език и последствията от това за езиците и културите в отделните страни. Мястото на английския в българската езикова ситуация, приета като представителна за изследване въздействието на глобалните процеси върху местните социални структури и практики, се разглежда в широкия контекст на глобализация, разбирана като сложна система от транснационални, трансрегионални и трансконтинентални взаимовръзки и взаимозависимости, резултат от мощни интеграционни и трансформационни процеси, протичащи на различни нива във всички области на живота. С други думи, избраният подход на изследване предполага търсене на връзка между комуникативните практики и стратегии на българите, използващи английски език, и промените, настъпили в заобикалящата ни действителност в резултат на глобализацията“ (стр. 11). Още в самия предговор проф. Георгиева прави разграничение между английския език като роден език, като чужд, като втори официален и английския като международен език (стр. 7 – 8). На базата на това разграничение тя представя по-нататък своите изследвания и разработки, като фокусът на изследването се поставя върху българския контекст на фона на глоболизиращия се англоговорящ свят.

Книгата е разделена на четири раздела; всеки раздел се състои от две глави.

Раздел 1: *Глобалният английски език: образователна политика и практики* съдържа следните две глави:

Глава 1: Английският език като центростремителна/центробежна сила в местните пространства.

Глава 2: Английският като чужд език: От *You sound like Dickens* до международния английски език.

Този раздел представя резултатите от две проучвания, проведени с двуезични българи по отношение на английския език спрямо други чужди езици, областите на разпространение на английския език в България и предпочитания от българите международен английски език. Любопитен факт от втора глава е, че участниците в проучването изразяват предпочитание към утвърдените британски и американски стандарти на английския език.

Раздел 2: *Стратегии за интеркултурна комуникация*:

Глава 3: Комуникативните стратегии като средство за пресичане на интеркултурни граници.

Глава 4: Изразяване на любезност в академично межкултурно общуване.

В този раздел се представя изследване върху речевото поведение на английски език на участници в межкултурни комуникативни ситуации,

където, както сочат резултатите, общуването се изгражда стратегически от всички участници независимо дали английският език, който те говорят, е роден, или чужд за тях. Изводът, до който достига авторката, е, че успешното межкултурно общуване не се основава на това какъв вариант на английския език говорят събеседниците, а зависи главно от тяхната стратегическа компетентност.

Раздел 3: *Глобализация, глобален английски език, Globe Talk:*

Глава 5: *Globe Talk* – създаден от и създаващ глобализацията.

Глава 6: Глобалният английски в българския език: стратегии за смесване на кода в дискурс при възрастни и подрастващи.

Този раздел изследва българи билингви, чийто език е „украсен“ или „обогатен“ с английски думи, фрази и изречения. Авторката отчита разлика между езика на възрастните и подрастващите: при възрастните смесването на кодовете не нарушава родноезиковите дискурсни рамки, докато при подрастващите целта е точно обратната – приобщаване към глобалния свят.

Раздел 4: *Глобалният английски език и межкултурната комуникативна компетентност:*

Глава 7: Развиване на интеркултурна комуникативна компетентност у изучаващите английски език като чужд език.

Глава 8: Глобалният английски език и комуникативният подход при преподаването на английски език.

Последният раздел от книгата разглежда темата за глобалния английски език от друга гледна точка – тази на обучението по английски език. След анализ на специфичните умения, нужни за успешното общуване в интеркултурна среда, което е част от интеркултурната компетентност, проф. Георгиева прави заключението, че широко застъпените комуникативни методи при преподаването на английски език не отговарят напълно и адекватно на предизвикателствата на съвременното ни общество. Тя предлага класната стая по английски език да се превърне в „класната стая на гражданите на света“, т.е. да се разширят знанията за други народи и култури, да се изградят у обучаемите умения за боравене с информация и критичното и аналитично ѝ използване с цел обогатяване на комуникативните им стратегии, което ще доведе до уважение към другите, които са различни, но ще запази родната ни идентичност.

Стройната структура на текста и постепенното разглеждане на темата за глобалния английски език от няколко задължителни гледни точки, от различни възрасти и професии на участниците в проучванията придава на книгата колорит, уникалност и стабилно присъствие на автора. Отделните раздели и съответните глави към тях са еднакво стойностни и имат своя принос в българската англицистика и социолингвистика, което, от

своя страна, поставя този труд в глобалния мащаб на английския език като чужд и като международен език.

Всеки, който прочете тази книга, намира отговор на своите въпроси, които не са ултимативно заявени, а изразяват аргументираното мнение на авторката, която оставя читателя сам да реши по кой път да поеме в широкия англоговорящ глобален свят. Книгата е незаменим ориентир за студенти, преподаватели по английски език в средното училище и в университетите, за любопитни умове и хора, които се чувстват граждани на света и свободно общуват с него.

GLOBAL ENGLISH IN BULGARIAN CONTEXT

✉ **Dr. Dafina Kostadinova, Assist. Prof.**

Department of Germanic and Romance Studies

Faculty of Philology

South-West University

Blagoevgrad, Bulgaria

E-mail: dafinakostadinova@swu.bg